

Kontrolluppgiftsbaserad lönesummestatistik (LSUM)

2012

AM0302

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	2
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggning och genomförande	4
0.13	Internationell rapportering	4
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
1	Översikt	5
1.1	Observationsstorheter	5
1.2	Statistiska målstorheter	6
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	6
1.4	Dokumentation och metadata	6
2	Uppgiftsinsamling	7
2.1	Ram och ramförfarande	7
2.2	Urvalsförfarande	7
2.3	Mätinstrument	7
2.4	Insamlingsförfarande	7
2.5	Databeredning	7
3	Statistisk bearbetning och redovisning	11
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	11
3.2	Redovisningsförfaranden	11
4	Slutliga observationsregister	12
4.1	Produktionsversioner	12
4.2	Arkiveringsversioner	12
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	12

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Lönesummor

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Frida Wahlström
Telefon: 019-17 64 88
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Maria Nilsson
Telefon: 019-17 60 78
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Kontrolluppgifter ska lämnas av utbetalare för den som har fått lön, arvode, andra ersättningar eller förmåner som utgör skattepliktig inkomst av tjänst enligt lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Där regleras även skyldighet att lämna uppgifter om arbetsställesnummer på kontrolluppgifter. Uppgiften om arbetsställesnummer används endast av SCB, inte av Skatteverket (SKV).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns

dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Sekretess gäller för samtliga uppgifter. Uppgifter som behövs för forsknings- eller statistikändamål får dock efter särskild prövning lämnas ut. aidentifierade.

0.8 Gallringsföreskrifter

Årgångarna 1985-1989 för registren KUARB och KUSOC är gallrade. Beslut om undantag finns i Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2007:97. Beslut om undantag från bestämmelser om gallring i 19§ lagen (2001:99) om den officiella statistiken.

0.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering berör den kontrolluppgiftsbaserade lönesummestatistiken.

0.10 Syfte och historik

Syftet med sammanställningen av kontrolluppgifterna kan delas upp i ett direkt syfte och ett indirekt syfte för andra statistiska undersökningar.

Det direkta syftet är att ta fram registerbaserad lönesummestatistik över de skattepliktiga lönesummornas och sociala ersättningsarnas fördelning och utveckling efter kön, bransch och region.

Det indirekta syftet avser de kontrolluppgiftsbaserade registerens nyttjande för komplettering av variabelinnehållet i ett antal statistiska undersökningar inom SCB.

SCB startade en försöksverksamhet med bearbetningar av uppgifter från kontrolluppgifter (KU) för inkomståren 1979-1981. Från och med inkomståret 1980 har SCB utfört bearbetningar av KU och redovisat statistiska resultat. Från och med inkomståret 1985 förses kontrolluppgifterna med uppgift om arbetstagarnas arbetsställesnummer. I och med det går det att koppla ihop individdata med arbetsställesdata.

Kontrolluppgifterna sammanställs flera gånger under året. Uppgifter anseende inkomstår 2012 sammanställdes i ett preliminärt i mars och juni 2013. Det definitiva registret sammanställdes i september. Dessa innehåller alla kontrolluppgifter som inkommit till SCB vid dessa tidpunkter.

0.11 Statistikanvändning

I statistiken redovisas beloppen av skattepliktiga inkomster och transfereringar för individer. Denna statistik nyttjas i hög grad av Nationalräkenskaper och Regionalräkenskaper samt av kommuner som via lönesummestatistiken beräknar skatteunderlag. Den används också som regional tillväxtindikator i vissa regioner.

Den indirekta användningen består främst i framställning av andra statistikundersökningar vid SCB. Den mest centrala indirekta användningen avser framställningen av RAMS. Framställningen av ett slutligt KU-register kan betraktas som ett led i framställningen av RAMS. För inkomst- och förmögenhetsstatistiken är KU-registret en nödvändig källa för att få fram kompletta inkomstuppgifter. Detta gäller även andra undersökningar som nyttjar inkomststatistik (Hushållens ekonomi (HEK) m.fl.).

0.12 Uppläggning och genomförande

Alla uppgifter från kontrolluppgifterna kommer löpande från SKV under januari till september, då det definitiva registret färdigställs. Uppgifterna kompletteras med bransch och institutionell sektorkod från Företagsdatabasen (FDB).

0.13 Internationell rapportering

Inte aktuellt.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar finns för närvarande.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Populationen Kontrolluppgifter (KU) för anställda:

Alla anställda (personer) som har fått en eller flera kontrolluppgifter avseende det aktuella året.

Variabler hos objektet Kontrolluppgift:

Individens kontanta bruttolön, boendekommun med mera.

Populationen Företag:

Aggregat per företag som lämnat kontrolluppgifter för sina anställda till SKV.

Variabler hos objektet Företag:

Företagets summerade utbetalda lönesumma med mera.

Populationen Arbetsställe:

Aggregat per arbetsställe som hör till det företag som lämnat kontrolluppgifter för sina anställda till SKV

Variabler hos objektet Arbetsställe:

Arbetsställets summerade lönesumma med mera.

Populationen Sociala kontrolluppgifter:

Alla personer som fått en eller flera sorters sociala ersättningar utbetalda och därmed erhållit en/flera kontrolluppgifter angående detta.

Variabler hos objektet Sociala kontrolluppgifter:

Individens ersättning efter typ av ersättning med mera.

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Kontrolluppgifter från arbetsgivare	Företagets näringsgren, företagets sektor, bostadskommun	Kontant bruttolön	Antal (KU) kronor
Utbetalande företag	Företagets näringsgren, företagets sektor, antal KU	Kontant bruttolön	Antal (KU) kronor
Utbetalande arbetsställe	Kön, arbetsställets näringsgren, arbetsställets län, arbetsställets kommun, företagets sektor, antal KU	Kontant bruttolön	Antal (KU) kronor
Kontrolluppgifter från sociala utbetalare	Kön, typ av ersättning, län, kommun	Ersättning	Antal (KU) kronor

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Resultaten från undersökningen publiceras i ett statistiskt meddelande (AM30SM1301) *Registerbaserad arbetsmarknads- och lönesummestatistik* och i Sveriges statistiska databaser (SSD) som nås via SCB:s webbplats www.scb.se/lsum. På SCB:s webbplats finns även en kort presentation av undersökningen, länk till pressinformation samt utvalda tabeller och diagram från den senaste undersökningen.

Kontrolluppgiftsregistren finns även i SCB:s datalager och specialbearbetningar görs på beställning. Avidentifierad mikrodata lämnas ut i vissa fall för forskning och statistikändamål efter särskild prövning.

1.4 Dokumentation och metadata

Undersökningen är dokumenterad i Metaplus och i Beskrivning av statistiken (BaS). Den finns även beskriven i två rapporter i rapportserien Bakgrundsfakta:

SCB (1988): Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1988:9, *Statistik från kontrolluppgifter (KU)*.

SCB (2001): Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 2001:1. *Avvikelser i lönesummestatistiken – en jämförelse mellan LAPS och LSUM*.

2 Uppgiftsinsamling

Uppgifterna levereras från SKV till SCB dagligen. I mars och i juni görs preliminära sammanställningar av registren KUARB (Anställningar – dagbefolkning) och KUSOC (Individer – sociala KU). I september bryts insamlingen definitiva sammanställningar av samma register. Då sammanställs även ett register med aggregerade uppgifter på företagsnivå, KUAGG (Företag).

Uppgifter om arbetsställe hämtas från undersökningen RAMS. Till publiceringen av LSUM i december tas två nya register fram. KUAST (Arbetsställen), som är ett register med aggregerade uppgifter på arbetsställenivå. Och KUASTIND (Anställningar – dagbefolkning) som innehåller individeruppgifter och uppgifter om arbetskommun och arbetsstället bransch med mera.

2.1 Ram och ramförfarande

SKV:s kontrolluppgiftsdatas, d.v.s. alla kontrolluppgifter från arbetsgivare och utbetalare av sociala ersättningar, utgör ramen för registret. Inkomster som inte redovisas enligt uppgiftsskyldigheten ingår inte.

2.2 Urvalsförfarande

Undersökningen är en totalundersökning.

2.3 Mätinstrument

Undersökningen är en totalundersökning som baseras på kontrolluppgifter insamlade av SKV. SKV har ansvaret för blankettutformningen av KU10, KU13, KU14, KU15, KU16, KU17, KU18 och KU19. Blanketterna bifogas som bilagor.

2.4 Insamlingsförfarande

Insamling sker genom överföring av uppgifter från SKV:s databas (kontrolluppgiftssystemet) i SHS – spridnings- och hämtningsystemet för myndigheter.

Kontrolluppgifter inkommer till SCB fr.o.m. januari t.o.m. december 2013 d.v.s. året efter inkomståret 2012. SCB bryter dock intaget i september.

2.5 Databeredning

I mars 2012 sammanställs alla de kontrolluppgifter som då kommit in. Det motsvarar normalt nästan alla kontrolluppgifter av det totala materialet. Preliminära versioner av registren över kontrolluppgifter från arbetsgivare på individnivå (KUARB) och på företagsnivå (KUAGG) samt över kontrolluppgifter från utbetalare av skattepliktiga sociala ersättningar (KUSOC) skapas.

Det preliminära KUARB används som underlag för den komplettering av arbetsställeuppgifter som är nödvändig för skapandet av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS). Sektorindelade tabeller som används av t.ex. Nationalräkenskaperna och Finansdepartementet, tas också fram. Även från det preliminära KUSOC framställs tabeller och även dessa används av t.ex. Finansdepartementet. I juni, då ytterligare material (både nya kontrolluppgifter och rättelser) kommit in, tas nya preliminära versioner av registren fram. KUARB används då för tillägg till RAMS kompletteringsarbete (se ovan) och vid efterfrågan tas även nya sektorindelade tabeller fram.

I september framställs den definitiva versionen av registren. Innan detta görs sker en kontroll av materialet. Vid tveksamheter kontaktas SKV och eventuellt plockas någon eller några poster bort.

De poster som faller ut på nedanstående kriterier vid rimlighetskontrollerna granskas och uppenbart felaktiga kontrolluppgifter tas bort.

- KU där alla beloppsfält är lika med 0
- KU med kontant bruttolön högre än 14 999 999 kronor
- KU med preliminär A-skatt högre än 4 999 999 kronor
- KU med skattepliktiga förmåner högre än 1 000 000 kronor
- KU med kostnadsersättningar större än 200 000 kronor
- KU med ersättning för egenförmån större än 1 000 000 kronor
- KU med pension större än 1 500 000 kronor
- KU med övriga skattepliktiga ersättningar större än 1 500 000 kronor
- KU med avdrag större än 100 000 kronor
- KU med hyresersättning större än 150 000 kronor
- KU med bränsleförmån/drivmedelsersättning större än 100 000 kronor
- KU med bilförmån större än 199 999 kronor

För de s.k. sociala kontrolluppgifterna granskas poster som uppfyller nedanstående kriterier:

- KU med belopp större än 4 000 000 kronor

När ett register skapas, preliminärt eller definitivt, hämtas uppgifter om arbetsgivarens näringsgren och sektor från FDB. Inför varje registerframställan kontrolleras lönesumman för ”näringsgren okänd” och ”sektor okänd”. För större företag som saknar någon av dessa uppgifter görs en historisk tillbakablick i FDB och dessa uppdateras sedan manuellt om uppgift hittats. Störst möda läggs ned på att hitta näringsgren och sektor för företag med hög lönesumma. Därefter är det definitiva registret klart och det används bl.a. som bas för RAMS.

Ett annat viktigt register som skapas är KUASt (kontrolluppgifter per arbetsställe). Det möjliggör redovisning av lönesummor efter bl.a. arbetsställets näringsgren och belägenhet (kommun). Det är i huvudsak utifrån detta register som statistiken tas fram. I KUASt ingår inte de

kontrolluppgifter som avser sjömän och kontrolluppgifter som har ett lägre belopp än 100. Det finns två varianter av KUAST. En tabell som är aggregerad per arbetsställe och en tabell på individnivå.

I framställningen av KUAST används de upprättningar och kompletteringar av arbetsställesnummer, som görs i produktionen av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS), se nedan.

Felaktig eller saknad uppgift om arbetsställe påverkar primärt statistik om dagbefolkning (lönesumman fördelad utifrån i vilken region individerna har sitt arbetsställe), men också uppgift om näringsgren. Både arbetsställets kommun och näringsgren hämtas från FDB. Uppgiften om arbetsställe inhämtas i form av ett s.k. arbetsställesnummer som samtliga arbetsgivare med mer än ett arbetsställe ska ange på kontrolluppgifterna. Från FDB får arbetsgivaren information om vilka arbetsställesnummer som företaget kan använda på kontrolluppgifterna. I FDB finns en koppling mellan detta arbetsställesnummer och arbetsställets identitet (Cfar-nummer) som gör att uppgifter om arbetsstället kan inhämtas till undersökningen.

Uppgiften om arbetsställe kan bli fel eller obestämd av flera anledningar. En är att organisationsnumret som anges på kontrolluppgiften inte finns i FDB. En annan anledning är att ett visst företag har flera arbetsställen, utan att detta kommit till SCB:s kännedom. Ytterligare en anledning är att arbetsgivare angett fel arbetsställesnummer på kontrolluppgiften. Det kan till exempel handla om en kommun (som arbetsgivare) som har fört alla sina anställda på kommunkontoret, trots att arbetsstyrkan i verkligheten var utspridd på daghem, skolor, vårdhem m.m. Sådana felnumreringar kan leda till felaktig eller saknad uppgift om arbetsplatsens näringsgren och/eller belägenhet.

För att förbättra uppgiften om arbetsställe skickas en enkät ut till i stort sett samtliga företag som har redovisat kontrolluppgifter till SKV där uppgiften om arbetsställesnummer saknas. I enkäten ska arbetsgivaren ange rätt arbetsställesnummer för de individer som företaget har lämnat kontrolluppgift för men som saknar denna uppgift. Felaktiga uppgifter kontrolleras och rättas antingen genom kontakt (telefon, brev etc.) med aktuellt företag eller utifrån annan hjälpinformation. Se nedan.

Kompletterande insamling av informationen om arbetsställe

De inkomna uppgifterna kontrolleras utifrån följande kriterier:

- det ska finnas ett arbetsställesnummer angivet för varje person som fått kontrolluppgift från ett företag som har verksamhet på mer än ett ställe/adress (s.k. flerarbetsställeföretag).
- angivet arbetsställe ska vara känt av SCB (FDB).
- de anställda fördelas på de arbetsställen som företagen har (inte "klumpredovisas").

Uppfylls inte dessa villkor blir företagets uppgifter föremål för vidare gransknings- och kompletteringsarbete.

Kompletteringsgranskning

Den slutliga granskningsprocessen genomförs manuellt i en dataapplikation där varje företag kan studeras separat och rättningar införs. Här kontrolleras bl.a. om arbetsställennumren är kända (finns i FDB), att antalet personer som fått ett arbetsställesnummer i stort överensstämmer med kända eller tidigare uppgifter, att förväxlingar av arbetsställesnummer inte skett eller att användning av s.k. särskilda arbetsställesnummer (kategorinumner för personer som inte kan hänföras till ett specifikt arbetsställe) är acceptabel.

Makrogranskning

I framställningen av RAMS görs en makrogranskning av materialet avseende förvärvsarbetande. Resultatet av granskningen utnyttjas också i LSUM. Granskningen av materialet görs på aggregerad nivå (kommun) och omfattar förändringar i dagbefolkningens storlek jämfört med föregående år, förändring i pendlings storlek mellan bostad och arbetsplats samt förändring i dagbefolkningens näringsgren. Större avvikelser utreds. Eventuella ändringar av arbetsställesnummer som föranleds av makrogranskningen i RAMS görs också i registret över kontrolluppgifter avseende dagbefolkning.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Undersökningen är en totalundersökning. De kontrolluppgifter som inkommer till SCB efter ”brytning” (se punkt 2.4 insamlingsförfarande) utgör bortfallet som för inkomståret var 0,3 procent. En del av bortfallet består av ändringsposter och är alltså inga nytillkomna kontrolluppgifter.

3.2 Redovisningsförfaranden

Offentliggörandet i SSD sker så snart de slutliga observationsregistren framställts. LSUM 2012 offentliggjordes 10:e december 2013. Vid offentliggörandet publiceras också ett Pressmeddelande och Statistiskt meddelande gemensamt med RAMS på SCB:s webbplats (www.scb.se/lsum). Tabellerna i SSD är aggregat på näringsgren, sektor, län (dagbefolkning) och kommun (dag- och nattbefolkning).

Sektorsvisa lönesummor m.m. redovisas till bl.a. Nationalräkenskaperna och Finansdepartementet.

På uppdragsbasis görs specialbearbetningar som kan levereras i form av tabeller eller som olika typer av datamatriser.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Lönesummestatistik
Registervariant	Anställningar – dagbefolkning
Registerversion	2012
Register	Lönesummestatistik
Registervariant	Anställningar – nattbefolkning
Registerversion	2012
Register	Lönesummestatistik
Registervariant	Arbetsställen
Registerversion	2012
Register	Lönesummestatistik
Registervariant	Företag
Registerversion	2012
Register	Lönesummestatistik
Registervariant	Individer – sociala KU
Registerversion	2012

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m.

Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata> . Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången